

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 584/2018-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jaroslavom Viglaským, Mlynská 54, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b) a c) a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 92/2012, postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 30/2014, postupom a rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2 To 18/2016 z 27. júla 2016, postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 24/2017 z 25. júla 2018 a postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Topoľčany, Okresnej prokuratúry Topoľčany a Krajskej prokuratúry v Nitre v prípravnom konaní, ktoré predchádzalo uvedenému súdnemu konaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. novembra 2018 doručená v elektronickej podobe sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená 5. novembra 2018, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b) a c) a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 92/2012, postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 30/2014, postupom a rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2 To 18/2016 z 27. júla 2016, postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 24/2017 z 25. júla 2018 a taktiež postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Topoľčany, Okresnej prokuratúry Topoľčany a Krajskej prokuratúry v Nitre v prípravnom konaní, ktoré predchádzalo uvedenému súdnemu konaniu.

2. Zo sťažnosti a súvisiacich rozhodnutí vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu odsúdený za to, že ako starosta obce [REDAKOVANÉ] si v rozpore so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov bez predchádzajúceho potrebného súhlasu obecného zastupiteľstva (i) dvakrát vyplatil odmenu na základe ním podpísanej dohody o vykonaní práce, (ii) preplatil 4 dni dovolenky, (iii) minimálne v piatich prípadoch vyplatil odmeny, (iv) dal pokyn na vyplatenie odmien hlavnej kontrolórke a tiež (v) pozmenil obsah uznesenia č. 34/2010 z 21. riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva, a to tak, že v ňom doplnil body „J“, „K“ a „I“ prejednávajúce schválenie rekonštrukcie a prestavby obecného úradu a s tým súvisiaci návrh na financovanie formou úveru, a takto pozmenené uznesenie následne použil ako pravé v banke, na základe čoho bol požadovaný úver poskytnutý. (vi) Napokon vydal pokyn k zakúpeniu nadmerného množstva materiálu na rekonštrukciu klubu mladých, ktorý nebol

použitý v prospech majetku obce, ale na súkromné účely, a (vii) bez schválenia vyradovacej komisie, ktorá ani nebola zriadená, podpísal darovaciu zmluvu, na základe ktorej daroval inej obci hnutelný majetok vo vlastníctve obce [REDACTED].

3. Krajský súd na základe § 322 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) rozhodol rozsudkom z 27. júla 2016 tak, že niektoré skutky sťažovateľa „prekvalifikoval“ z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa na prečin sprenevery (v bodoch 1 až 3 rozsudku) podľa § 213 ods. 1 a ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 Trestného zákona (v bodoch 4, 5 a 7 rozsudku) a prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona (v bode 6 rozsudku). Za tieto skutky bol sťažovateľ odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov s podmieneným odložením trestu v skúšobnej dvojročnej lehote. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti a uložená povinnosť náhrady spôsobenej škody.

4. Proti rozsudku krajského súdu z 27. júla 2016 podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol z dôvodu, že dovolanie nie je dôvodné.

5. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta, že celé jeho trestné konanie bolo zaťažené tým, že nebola ustálená, resp. ustaľovala sa právna kvalifikácia jeho skutku, a ďalej tým, že krajský súd sám prekvalifikoval ním spáchaný skutok, čím bola porušená kontradiktórnosť konania, jeho obhajoba, a tak právo na súdnu ochranu v trestnom konaní.

6. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Postupom Okresného riaditeľstva policajného zboru v Topolčanoch, Okresnej prokuratúry v Topolčanoch, Krajskej prokuratúry v Nitre, v konaniach označených v texte sťažnosti, Okresného súdu v Topolčanoch v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/92/2012, Krajského súdu v Nitre v konaniach vedených pod sp. zn. 2To/30/2014 a 2To/18/2016

a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Bratislave, boli porušené základné práva sťažovateľa zaručené mu:

- čl. 17 ods. 2 – nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy - štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a čl. 2 ods. 3 Ústavy - každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

- čl. 50 ods. 3 Ústavy - obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

- čl. 46 ods. 1 Ústavy - každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

- čl. 6 ods. 1 Dohovoru - každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

- čl. 6 ods. 3 písm. a) Dohovoru - každý, kto je obvinený z trestného činu má minimálne právo byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu.

- čl. 6 ods. 3 písm. b) Dohovoru - každý, kto je obvinený z trestného činu má minimálne právo mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby.

- čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru - každý, kto je obvinený z trestného činu má minimálne právo obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu.

- čl. 7 ods. 1 Dohovoru - nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom.

Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/18/2016 zo dňa 27. 07. 2016 a všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili svoj podklad, vracia mu vec na ďalšie konanie a zakazuje pokračovanie v porušovaní základných práv.

Ústavný súd zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Bratislave sp. zn. 6 Tdo 24/2017 zo dňa 25. 07. 2018 a všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutie

obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili svoj podklad, vracia mu vec na ďalšie konanie a zakazuje pokračovanie v porušovaní základných práv.

Ústavný súd ukladá Okresnému riaditeľstvu PZ v Topoľčanoch, Okresnej prokuratúre v Topoľčanoch, Krajskej prokuratúre v Nitre, Okresnému súdu v Topoľčanoch, Krajskému súdu v Nitre a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v Bratislave, aby do dvoch mesiacov od doručenia nálezu zaplatili spoločne a nerozdielne sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie za porušovanie jeho základných práv v rozsahu 35.000,- €.

Ústavný súd ukladá Okresnému riaditeľstvu PZ v Topoľčanoch, Okresnej prokuratúre v Topoľčanoch, Krajskej prokuratúre v Nitre, Okresnému súdu v Topoľčanoch, Krajskému súdu v Nitre a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v Bratislave, aby do 15 dní od doručenia nálezu spoločne a nerozdielne zaplatili náhradu trov konania sťažovateľovi, a to jeho zástupcovi JUDr. Jaroslavovi Viglaskému.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

10. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje (napr. I. ÚS 235/03, IV. ÚS 35/04, II. ÚS 267/04, III. ÚS 8/08).

11. Sťažnosť treba považovať za oneskorene podanú.

12. Podaná sťažnosť smeruje aj proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tdo 24/2017 z 25. júla 2018. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľovi bolo napadnuté uznesenie najvyššieho súdu doručené 23. augusta 2018. Keďže predmetná sťažnosť bola podaná 4. novembra 2018, je zjavné, že sťažovateľ podal svoju sťažnosť po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

13. Z uvedených dôvodov sa ústavný súd už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti a bolo potrebné sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

14. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnutý rozsudok krajského súdu z 27. júla 2016, ústavný súd musel sťažnosť v tejto časti taktiež odmietnuť podľa § 25 ods. 2 (v spojení s § 53 ods. 3) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú. V okolnostiach posudzovanej veci totiž ustálená judikatúra ústavného súdu (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, IV. ÚS 58/2011), podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu v prípadoch, ak sťažovateľ v predmetnej veci podal dovolanie, začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (v prípade sťažovateľa ide o uznesenie krajského súdu), nemôže byť na vec sťažovateľa aplikovateľná, pretože ako už bolo uvedené, ústavná sťažnosť bola podaná po uplynutí zákonnej lehoty od doručenia uznesenia najvyššieho súdu o dovolaní.

15. Nad rámec tohto uznesenia ústavný súd poznamenáva, že vzhľadom na princíp subsidiarity by bola časť sťažnosti vo vzťahu k napadnutému postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 92/2012 a postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 30/2014 odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu a časť sťažnosti vo vzťahu k napadanému postupu orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní odmietnutá pre oneskorenosť.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

17. Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2018